

МОЛОДИЙ КОМУНАР

ОРГАН КІРОВОГРАДСЬКОГО ОБКОМУ ЛКСМУ

Рік видання XI
№ 113 (1284)

ВІВТОРОК

22 ВЕРЕСНЯ
1970 р.

Ціна 2 коп.

Комсомолец Володимир Чорний має добрий шмат роботи. Він возить глину на Хмельський цегельний завод. Його трактор з причепом за кожну ходкою долає 6 кілометрів. Але Володимир не затримує виробництво цегли. Навпаки, завдяки його вправності зміна, яку він обслуговує, випускає по 23-24 тисячі штук цегли замість 18 тисяч за нормою.

На знімку Володимир Чорний.

Фото А. Шевченка.

Валентина ПОПОВИЧ працює птахаркою в колгоспі «Родина» Ульянівського району. Працює недавно, але заслужила повагу за свою сумлінність.

Фото А. БУДУЛАТЬСЬВА, А. ДІБРОВНОГО.

3 СВЯТОМ, ЮВІЛЯРИ!

Позавчора минуло 50 років Гайворонській комсомольській організації.

З цієї нагоди в районному центрі відбувся урочистий пленум райкому ЛКСМУ.

В гості до ювілярів приїхали перші комсомольці Гайворонщини — С. М. Яковлєв та С. Н. Паламарчук.

З доповіддю «50 років комсомолу Гайворонщини та завдання районної комсомольської організації по вихованню підростаючого покоління» виступив перший секретар райкому ЛКСМУ В. Вансович.

Потім перший секретар обкому комсомолу М. Сиротюк вручив ювілярам нагороди — Грамоту ЦК ЛКСМУ та пам'ятну адресу обкому комсомолу.

ЗВІТИ І ВИБОРИ В КОМСОМОЛІ

КАЖУТЬ, що про звітно-виборні комсомольські збори можна судити з їх організації. Якщо так, то в будівельному управлінні № 1 тресту «Кіровоградсьільбуд» вони мали пройти, як нема краще. Точно у визначений час зал клубу будівельників заповнили господарі. Прийшли до комсомольців і старші товариші — майстри дільниць, виконроби, бригадири.

Секретар комітету комсомолу Віктор Даскалов почав звітну роботу комітету. Треба сказати, що Віктор не новачок на цій роботі. П'ять років уже очолює комсомольське будівельне управління. І за такий період, звісно, добре вже вивчив, чого варті кожен комсомолец.

Тому й здивувало, коли він на закінчення сказав: «У своїй доповіді я не зміг повністю розповісти про життя комсомольської організації. Та, сподіваюсь, ви у своїх виступах доповните мене, скажете про всі недоліки».

Секретар був правий, що не все сказав. Справді, якщо вже відверто говорити, то доповідь була не з «блискучих». В ній навіть не видно було виробничих показників. Так собі легенько «пройшовся» Віктор по недоліках. Правда, не позбавився самокритики (і там недоробили, і там комітет комсомолу випустив в полі зору).

І от, коли почалося обговорення доповіді, тут вийшов справжній конфуз. Ніхто не хотів виступати. Дійшло до того, що член комітету, відповідальний за сектор обліку Ніла Шутко просто відмовилась розпо-

вісти хоча б про свою роботу. А член комітету Петро Скрипник, відповідальний за культурно-масовий сектор, навіть на збори не з'явився. Павло Кондратьєв — теж.

Неохоче вийшов на трибуну начальник штабу «Комсомольського прожектора» Борис

— Бажаючих виступити немає тому, що Даскалов у звітні нікого не зачепив за живе.

Це справді так. Але чому ж тоді Віктор не розповів про ті факти, які навіть І. Н. Болдін?

«Комсомольці нешого управління», — сказав партійний секретар, — ударно працювати вміють. Ми з року в рік виконуємо державний план. У минулому році здали понад план 68-квартирний житловий

будинок. В цьому році — 44-квартирний. І в цій справі активну участь брали комсомольці».

Ще більш яскравим був виступ начальника управління Володимира Кириловича Клименка. Він просто з жалем відзначив: «С про що говорити, але немає активності».

Далі він розповів, що в будівельному управлінні № 1 вже стало доброю традицією на кінець року дарувати жителям міста надплановий житловий будинок. В цьому році ось-ось буде здано такий. А до Жовтневих свят колектив будівельників повинен виконати річний план.

— А от відпочивати, — мовив да-

Хіба байдужі?

Третяков. Його виступ був настільки коротким і незрозумілим, що ніхто й не довідався, скільки номерів стіннівки «КП» вийшло, скільки було зроблено рейдів.

Так само й Олексій Голик — відповідальний за ідеологічний сектор. Тільки у виступі Сергія Шутка (спортивний сектор) щось промайнуло на зразок критики (немає тренерів, а від цього спортсмени розучуються грати).

Після виступу Сергія знову настала викувальна пауза. Її порушив Іван Никанорович Болдін — секретар партбюро управління. З його виступу, власне, і почалися збори. Він зразу сказав:

«Бажаючих виступити немає тому, що Даскалов у звітні нікого не зачепив за живе».

Ще більш яскравим був виступ начальника управління Володимира Кириловича Клименка. Він просто з жалем відзначив: «С про що говорити, але немає активності».

Далі він розповів, що в будівельному управлінні № 1 вже стало доброю традицією на кінець року дарувати жителям міста надплановий житловий будинок. В цьому році ось-ось буде здано такий. А до Жовтневих свят колектив будівельників повинен виконати річний план.

— А от відпочивати, — мовив да-

лі В. К. Клименко, — наш комсомолец не вміють. З великим трудом нам пошастало організувати свою турбазу. Але бажаючих відпочивати на ній немає. Значить, комітет комсомолу не займався питанням відпочинку.

Збори закінчились. Вони обрали новий склад комітету. Хоча, по суті, його не можна назвати новим. Бо залишилися ті ж самі члени, крім двох (Сергій Шутко і Петро Скрипник), які не ввійшли.

Але справа, врешті не в цьому. Збори залишили не зовсім приємний осадок. Точніше — смуток. Адже ж уміють працювати люди. Та ще й враховуючи специфіку роботи тресту «Кіровоградсьільбуд» (дільниці розкидані, об'єктів багато і дуже вони різноманітні), можна лише позаздрити і їх щорічному виконанню плану, і надплановим житловим будинкам.

Чому ж тоді не вміють вони проводити своє дозвілля, жити повнокровним комсомольським життям?

Вина в цьому, все-таки, комітету комсомолу. Видно, захопився він виробничими показниками (хоч це, звичайно, основне), а про інше забув.

Думається, що новобраний комітет зробить належні висновки з цьогогорічних звітно-виборних зборів. І про комсомольців БУ-1 не говоримуть, що вони байдужі.

Г. ПРОКОПЕНКО,
спецкор «Молодого комунара».

ДАРИ ОСІНЬОГО САДУ

Три дні з усіх кішків Кіровоградщини до обласного центру з'їжджалися автотомашини, шестерть завантажені щедрими дарами садів. За Інгулом, у міському парку імені О. С. Пушкіна проводився осінній ярмарок по продажу фруктів, який уже став традиційним. Щодо осені тут трудящі міста мають змогу придбати соковиті, дилітні соцеєм плоди.

150 колгоспів та радгоспів з усіх районів області привезли на ярмарок свою найкращу продукцію. Тут не тільки яблука, а й груші, сливи, виноград, кавуни, горіхи, мед... Всього вдалося. За три дні трудящі міста було реалізовано понад 800 тонн різних плодів.

Для учасників ярмарку було встановлено п'ять премій: телевізори «Електрон», «Вогник», радіола «ВЕФ», фотоапарати. Першу премію одержали минулорічні призери — садоводи колгоспу імені Урицького Компаніївського району. Телевізор «Електрон» вручено голвному садоводові цього колгоспу Івану Сергійовичу Горбі. Переможці реалізували 17 тонн яблук пізніх сортів. Демонстрували вони 14 сортів яблук, декілька сортів груш, слив, винограду. Високі показники мають і в соціалістичному районному змаганні. План продажу вишень та слив вико-

нали на 150, а яблук та груш — на 200 процентів. До того ж збір пізніх сортів тільки-но почався.

В числі призерів — садоводи приміського радгоспу «Зоря», колгоспів імені ХХ з'їзду КПРС та імені Шевченка Кіровоградського району, колгоспу імені Держинського Компаніївського району.

Переможці нагороджені грамотами обласного управління торгівлі та грамотами обласного управління сільського господарства.

Ю. ЛІВАШНИКОВ,
Фото В. Ковпака.

На п'єдесталі пошани представники Компаніївського району Іван Горба та Катерина Клименкова (колгосп ім. Урицького), Микола Крикун та Василь Шасті (колгосп ім. Держинського).

УСТОЛЯРНОМУ цеху майстерень, що правив за клуб, збиралася на збори молоді. Секретар політвідділу Зайцев зробив доповідь про поточний момент, а потім розповів про Російську Комуністичну Спілку Молоді і запросив записуватися до комсомолу. Несміливо піднімалися з місця, розпитували, що таке комсомол, які обов'язки членів організації, просили їх записати. Таких було дев'ятеро — Андрій Соїдов, Юзик Абремський, Саша Свіщенко, брати Лук'янови та інші. Сили робітників залізниці стали членами першого комсомольського осередку в Гайвороні. З тих зборів, з 20 вересня 1920 року, веде свій літопис комсомольська організація Гайворонщини.

Всі члени першого осередку вступили до загону частини особливого призначення. Поруч із дорослими воїни з гвинтівками в руках охороняли залізницю, вночі патрулювали у селіщі, чергували на переправі через річку Південний Буг, подорожували про приїждіше. В той час білогвардійські полчища були вже розбиті, але рештки окремих банд вишпорили іде по лісах. В одному з боїв героїчно загинув

комсомолец Микола Воеводін. Його ім'ям названа вулиця в Гайвороні.

Недовзі після перших зборів комсомольці читали і обговорювали виступ В. І. Леніна на Третньому з'їзді комсомолу. Найпершим обов'язком осередку стала організація праці і навчання молоді. В паровозному депо створили школу. Всі, хто вступив до неї, працювали по чотири години на день і по стільки ж вчилися. На придбання підручників, зошитів, олівців ішли кошти, вичурені на спектаклях самодіяльних акторів. Зачинателями таких спектаклів теж були комсомольці. Частину коштів вони відправили у фонд допомоги голодуючим Поволжя.

З великим ентузіазмом працювали комсомольці на неділях і суботниках, відбудовували колії, влітали життя у паровози. До 1 травня 1921 року вони відремонтували в позаурочний час паровоз і два вагони для агітпоїзда. Повідомляючи про це, повітова газета закликала усіх молодих робітників Поділля наслідувати приклад гайворонців.

Організація зростала. На станції було вже кілька осередків. У 1922 році для делегації, яка виїжджала на повітовий з'їзд РКСМ у

ТРАДИЦІЇ НЕ ВМИРАЮТЬ

50 РОКІВ ТОМУ В ГАЙВОРОНІ СТВОРЕНО ПЕРШИЙ КОМСОМОЛЬСЬКИЙ ОСЕРЕДОК

Гайсин, потрібен був уже цілий вагон.

У роки перших п'ятирічок молоді залізничники Гайворона самовіддано працювали в бригадах і на паровозах. Сотні комсомольців перевиконували норми, носили почесне звання ударників. Особливих успіхів добилася комсомольсько-молодіжна бригада, яку очолював Андрій Гладик. Бригада включилася в соціалістичне змагання за гідну зустріч XVII з'їзду ВКП(б) і вийшла переможцем. У книзі подарунків з'їзду від залізничників Південно-Західної залізниці вміщено фотографію бригади і розповідь про її успіхи.

Коли фашистська навала перервала мирну працю радянських людей, залізничники Гайворона стали на боротьбу з ворогом. Комсомольці і тут показали себе. Молоді маши-

нисти Гаврило Сімановський, Євген Джук та інші водили на фронт состави із зброєю, продовольством, обмундируванням.

У повоєнні роки на Гайворонському паровозоремонтному заводі, за прикладом ленінградських токарів, розгорнувся рух за швидкісне різання металу. В ньому брали участь і молоді робітники. Особливо відзначився Олександр Богачев, який ділився досвідом на районному семінарі.

Молоді виробничники заводу та залізничного відділку і сьогодні ведуть перед у виконанні виробничих завдань, в оволодінні новою технікою, у створенні фонду економії. Вони багато зробили під час переходу депо на тепловозну тягу, перебудови заводу на ремонт тепловозів.

Особливо живучі традиції

перших комсомольців на нинішньому тепловозоремонтному заводі, в колишніх головних майстернях, де народилася перша організація. Комсомольці виступають зустрілками усім передовим, вони перші на комуністичних і ленінських суботниках. Кожний другий робітник — вчиться.

В Гайвороні часто приїжджають ті, які були першими: Олександр Свіщенко — нині доцент Одеського державного університету, Йосип Абремський — майстер Київської поліграфічної фабрики, Костянтин Тихоход — завідуючий кафедрою марксизму-ленінізму Українського Інституту фізкультури та інші.

П'ятдесятіріччя своєї організації гайворонські комсомольці зустріли широко розгорнутим змаганням за гідну зустріч XXIV з'їзду КПРС, підготовкою до зачі другого Ленінського заліку.

С. ЕЙДЛІН, журналіст.

ДИЄ ШТАБ «КП»

КОЛИ на Новомиргородському авто- підприємстві почав діяти «Комсомольський прожектор», працівники не уявляли змісту його роботи.

Та... раптом сміх! Здоровий, ширий, децю з лукавкою. Тільки одному замість сміху наперталася слюза на очі, а обличчя при зустрічі з товаришами по роботі мінялось барвами: то червоне, то аж багряне, то знову зблідло.

Троє засиджуються по закінченні робочого дня: партгор, завідуючий гаражем Віктор Захарович Туз, секретар комсомольської організації Леонід Абрамов і керівник підприємства тов. Ройберг.

Хлібозавоза — першочергове завдання. Як розмістити людей, як організувати роботу, контроль, як запалити трудовий підйом працівників? І ось питання вирішені, крім одного: як організувати контроль?

— Можна б доручити цю проблему вирішити «прожектористам», — запропонував партгор.

— Та це ж взагалі справа нашого штабу, — мовив Абрамов. — Завтра зберемося, обговоримо.

Очолена справу Ольга Баркар, економіст авто- підприємства, заступник секретаря комсомольського бюро. Він е і понині найдійовішою одиницею серед груп сприяння пародному контролю в районі.

Штаб «Комсомольського прожектора» — це кращі комсомольці підприємства. Віктора Афанасієва, кращого водія автопарку, та Василя Конопата, члена обкому комсомолу, знає вся область. Штаб — це те ядро комсомолу, навколо якого укладається, цементується і виростає життя підприємства. Це з їх допомогою автопідприємство викопує план пе-

ревозок щомісяця та ще й добирається економії пального та масти. Бо і їх підприємство повинно бути не останнім в поході за бережливістю та економією.

Цей факт на перший погляд незначний, але зважте, що за вісім років підприємство не одержало жодної грузової автомашини. Автопарк застарів і підприємство майже зовсім не одержує запасних частин для ремонту автомобілів.

— Золоті у нас люди, — говорить директор, — інколи сам дивуюсь, коли вони встигають відремонтувати машини та ще й обходяться без запасних частин.

На такі запитання комсомольці відповідають: — Треба працювати, от і обходимося.

Наведені приклади не випадково попали під цей заголовок, бо в такому відношенні працівники до роботи являють зразок «Комсомольського прожектора». Він задає тон роботи.

Підприємству очим похвалятися. План п'ятиріччя по загальних перевозках дивно перевищаний. На поля колгоспів завезено понад 20 000 тонн органічних добрив.

Пости «Комсомольського прожектора» утвердилися на «зелених» живнях, і робота ведеться вже за випробуваними методами. Автопідприємство допомагає колгоспам у силосуванні.

Щоденні здобутки викомсомолу, знає вся область. Штаб — це те ядро комсомолу, навколо якого укладається, цементується і виростає життя підприємства. Це з їх допомогою автопідприємство викопує план пе-

ревозок щомісяця та ще й добирається економії пального та масти. Бо і їх підприємство повинно бути не останнім в поході за бережливістю та економією.

Цей факт на перший погляд незначний, але зважте, що за вісім років підприємство не одержало жодної грузової автомашини. Автопарк застарів і підприємство майже зовсім не одержує запасних частин для ремонту автомобілів.

— Золоті у нас люди, — говорить директор, — інколи сам дивуюсь, коли вони встигають відремонтувати машини та ще й обходяться без запасних частин.

На такі запитання комсомольці відповідають: — Треба працювати, от і обходимося.

Наведені приклади не випадково попали під цей заголовок, бо в такому відношенні працівники до роботи являють зразок «Комсомольського прожектора». Він задає тон роботи.

Підприємству очим похвалятися. План п'ятиріччя по загальних перевозках дивно перевищаний. На поля колгоспів завезено понад 20 000 тонн органічних добрив.

Пости «Комсомольського прожектора» утвердилися на «зелених» живнях, і робота ведеться вже за випробуваними методами. Автопідприємство допомагає колгоспам у силосуванні.

Щоденні здобутки викомсомолу, знає вся область. Штаб — це те ядро комсомолу, навколо якого укладається, цементується і виростає життя підприємства. Це з їх допомогою автопідприємство викопує план пе-

ревозок щомісяця та ще й добирається економії пального та масти. Бо і їх підприємство повинно бути не останнім в поході за бережливістю та економією.

Цей факт на перший погляд незначний, але зважте, що за вісім років підприємство не одержало жодної грузової автомашини. Автопарк застарів і підприємство майже зовсім не одержує запасних частин для ремонту автомобілів.

— Золоті у нас люди, — говорить директор, — інколи сам дивуюсь, коли вони встигають відремонтувати машини та ще й обходяться без запасних частин.

На такі запитання комсомольці відповідають: — Треба працювати, от і обходимося.

Наведені приклади не випадково попали під цей заголовок, бо в такому відношенні працівники до роботи являють зразок «Комсомольського прожектора». Він задає тон роботи.

Підприємству очим похвалятися. План п'ятиріччя по загальних перевозках дивно перевищаний. На поля колгоспів завезено понад 20 000 тонн органічних добрив.

Пости «Комсомольського прожектора» утвердилися на «зелених» живнях, і робота ведеться вже за випробуваними методами. Автопідприємство допомагає колгоспам у силосуванні.

Щоденні здобутки викомсомолу, знає вся область. Штаб — це те ядро комсомолу, навколо якого укладається, цементується і виростає життя підприємства. Це з їх допомогою автопідприємство викопує план пе-

ревозок щомісяця та ще й добирається економії пального та масти. Бо і їх підприємство повинно бути не останнім в поході за бережливістю та економією.

Цей факт на перший погляд незначний, але зважте, що за вісім років підприємство не одержало жодної грузової автомашини. Автопарк застарів і підприємство майже зовсім не одержує запасних частин для ремонту автомобілів.

ревозок щомісяця та ще й добирається економії пального та масти. Бо і їх підприємство повинно бути не останнім в поході за бережливістю та економією.

Цей факт на перший погляд незначний, але зважте, що за вісім років підприємство не одержало жодної грузової автомашини. Автопарк застарів і підприємство майже зовсім не одержує запасних частин для ремонту автомобілів.

— Золоті у нас люди, — говорить директор, — інколи сам дивуюсь, коли вони встигають відремонтувати машини та ще й обходяться без запасних частин.

На такі запитання комсомольці відповідають: — Треба працювати, от і обходимося.

Наведені приклади не випадково попали під цей заголовок, бо в такому відношенні працівники до роботи являють зразок «Комсомольського прожектора». Він задає тон роботи.

Підприємству очим похвалятися. План п'ятиріччя по загальних перевозках дивно перевищаний. На поля колгоспів завезено понад 20 000 тонн органічних добрив.

Пости «Комсомольського прожектора» утвердилися на «зелених» живнях, і робота ведеться вже за випробуваними методами. Автопідприємство допомагає колгоспам у силосуванні.

Щоденні здобутки викомсомолу, знає вся область. Штаб — це те ядро комсомолу, навколо якого укладається, цементується і виростає життя підприємства. Це з їх допомогою автопідприємство викопує план пе-

ревозок щомісяця та ще й добирається економії пального та масти. Бо і їх підприємство повинно бути не останнім в поході за бережливістю та економією.

Цей факт на перший погляд незначний, але зважте, що за вісім років підприємство не одержало жодної грузової автомашини. Автопарк застарів і підприємство майже зовсім не одержує запасних частин для ремонту автомобілів.

— Золоті у нас люди, — говорить директор, — інколи сам дивуюсь, коли вони встигають відремонтувати машини та ще й обходяться без запасних частин.

На такі запитання комсомольці відповідають: — Треба працювати, от і обходимося.

Наведені приклади не випадково попали під цей заголовок, бо в такому відношенні працівники до роботи являють зразок «Комсомольського прожектора». Він задає тон роботи.

Підприємству очим похвалятися. План п'ятиріччя по загальних перевозках дивно перевищаний. На поля колгоспів завезено понад 20 000 тонн органічних добрив.

Пости «Комсомольського прожектора» утвердилися на «зелених» живнях, і робота ведеться вже за випробуваними методами. Автопідприємство допомагає колгоспам у силосуванні.

Щоденні здобутки викомсомолу, знає вся область. Штаб — це те ядро комсомолу, навколо якого укладається, цементується і виростає життя підприємства. Це з їх допомогою автопідприємство викопує план пе-

ревозок щомісяця та ще й добирається економії пального та масти. Бо і їх підприємство повинно бути не останнім в поході за бережливістю та економією.

Цей факт на перший погляд незначний, але зважте, що за вісім років підприємство не одержало жодної грузової автомашини. Автопарк застарів і підприємство майже зовсім не одержує запасних частин для ремонту автомобілів.

— Золоті у нас люди, — говорить директор, — інколи сам дивуюсь, коли вони встигають відремонтувати машини та ще й обходяться без запасних частин.

На такі запитання комсомольці відповідають: — Треба працювати, от і обходимося.

Наведені приклади не випадково попали під цей заголовок, бо в такому відношенні працівники до роботи являють зразок «Комсомольського прожектора». Він задає тон роботи.

Підприємству очим похвалятися. План п'ятиріччя по загальних перевозках дивно перевищаний. На поля колгоспів завезено понад 20 000 тонн органічних добрив.

Пости «Комсомольського прожектора» утвердилися на «зелених» живнях, і робота ведеться вже за випробуваними методами. Автопідприємство допомагає колгоспам у силосуванні.

Щоденні здобутки викомсомолу, знає вся область. Штаб — це те ядро комсомолу, навколо якого укладається, цементується і виростає життя підприємства. Це з їх допомогою автопідприємство викопує план пе-

ревозок щомісяця та ще й добирається економії пального та масти. Бо і їх підприємство повинно бути не останнім в поході за бережливістю та економією.

Цей факт на перший погляд незначний, але зважте, що за вісім років підприємство не одержало жодної грузової автомашини. Автопарк застарів і підприємство майже зовсім не одержує запасних частин для ремонту автомобілів.

ЛЕКЦІЯ ДЛЯ УЧАСНИКІВ ЛЕНІНСЬКОГО УРОКУ «ЗАПОВІТАМ ВІРНІ», ПРИСВЯЧЕНОГО 50-РІЧЧЮ ВИСТУПУ В. І. ЛЕНІНА НА III З'ЇЗДІ КОМСОМОЛУ.

Неоціненна ленінська теоретична спадщина. Праці Володимира Ілліча — величезне духовне багатство трудящих усюго світу, народів Радянського Союзу, нашої славної молоді.

Особливе значення для юнацтва має історична промова В. І. Леніна, проголошена на III з'їзді РКСМ майже піввіку тому. В тезах ЦК КПРС «До 100-річчя з дня народження В. І. Леніна» підкреслено, що в цій промові викладена програма діяльності комсомолу в період будівництва соціалізму і комунізму.

Зараз, як і 50 років тому, говорив на XVI з'їзді ВЛКСМ Е. М. Тяжельникова, комсомольські організації, юнаки і дівчата нашої країни знаходять у цьому надихаючому документі ключ до вирішення найбільш актуальних проблем, які висуває життя, нова історична обстановка.

Ленінська промова на III з'їзді РКСМ була програмною і глибоко продуманою, підготовленою заздалегідь, в ній висвітлені найбільш суттєві проблеми життя і практичної роботи комсомолу. Не випадково Анастолій Васильович Луначарський назвав промову Леніна «бездонно глибокою».

Надія Костянтинівна Крупська в своїх спогадах підкреслила, що Ленін довго і ретельно готувався до виступу на III з'їзді РКСМ, так як він покладав завжди великі надії на комсомол і був упевнений, що комсомольці виступять справжніми комуністами, стоятимуть в тузі життя і зуміють його перетворити в дусі соціалізму.

Прмова «Звядання спідок молоді» за своїм змістом органічно зв'язана з останніми працями Леніна, присвяченими розробці плану будівництва соціалізму в нашій країні.

Перемога Великої Жовтневої соціалістичної революції та розгром зовнішньої і внутрішньої контрреволюції створили умови для будівництва в нашій країні соціалізму — першої фази комуністичного суспільства. Рішення VIII і IX з'їздів партії склали основу плану будівництва соціалізму в нашій країні. Ці історичні рішення і найважливіші партійні документи: друга Програма РКП(б), Державний план електрифікації Росії були розроблені під керівництвом і при найактивнішій особистій участі Володимира Ілліча.

Вождь партії і її головний теоретик, незважаючи на крайню переваженість поточною роботою по будівництву Радянської держави, управлінню країною і керівництвом захистом соціалістичної Вітчизни, продовжував у роки громадянської війни розробляти основні проблеми великого плану будівництва соціалізму і комунізму в нашій країні. В 1918—1920 роки він пише ряд робіт з питань соціалістичного будівництва. В них Ленін являє на конкретні шляхи створення матеріальних і духовних основ соціалізму.

Ленін учив: щоб побудувати соціалізм, необхідно здійснити індустріалізацію і електрифікацію країни, кооперувати, об'єднати дрібні господарства селянського господарства в крупні колективи, здійснити культурну революцію.

Вирішення цих трьох великих завдань будівництва соціалізму можливе тільки при збереженні і зміцненні диктатури пролетаріату. Ленін включив у свій план будівництва соціалізму ряд завдань по зміцненню і вдосконаленню Радянської держави, розвитку і укріпленню дружби радянських народів, планування керівної ролі Комуністичної партії. Він несперечно довів, що без диктатури пролетаріату і керівництва Комуністичної партії будівництво соціалізму ні в нашій, ні в якій-небудь іншій країні неможливе.

Одним із важливих завдань будівництва соціалізму є необхідність здійснення культурної революції, а вона включає в себе не тільки ліквідацію неграмотності, піднесення культурного рівня народних мас, створення нової інтелігенції із числа робітників і селян, але й виховання всього суспільства в дусі комунізму.

Прмова Леніна на III з'їзді РКСМ, присвячена в основному проблемам комуністичного виховання молоді, які розглядаються в не розривній єдності із завданнями будівництва нового суспільства.

Володимир Ілліч закликав молоді до будівництва комуністичного суспільства, в якому бачив історичну місію молодих. Ленін говорив: «Тому поколінню, представникам якого тепер близько 50 років, не можна сподіватися, що воно побачить комуністичне суспільство. До того часу це покоління перемере. А те покоління, якому зараз іб років, воно і побачить комуністичне суспільство і саме будуватиме це суспільство. І воно повинно знати, що все завдання його життя в будівництві цього суспільства». (В. І. Ленін, Твори, 1955, т. 31, стор. 262).

Щоб будувати соціалізм і комунізм, потрібні знання, а щоб їх набутти, молоді повинні вчитися. Ленін попереджував, що для молоді потрібні не тільки знання, а й навички, уміння

ЛЕНІНСЬКА ПРОГРАМА КОМУНІСТИЧНОГО ВИХОВАННЯ МОЛОДІ

будувати нове суспільство. Молоде покоління, вказував Ленін, повинно не просто вчитися, а вчитися комунізму, тобто вчитися, як будувати це суспільство і готуватися до того, щоб у ньому жити. Шляхом заучування комуністичних догматів і засвоєння книжних знань про комунізм цьому не навчиши, попереджував Ленін. «Без роботи, без боротьби книжне знання комунізму з комуністичних брошур і творів нічого цільного не варте, бо воно продовжує в старій розрив між теорією і практикою, той старий розрив, який становив найогиднішу рису старого буржуазного суспільства». (В. І. Ленін, Твори, 1955, т. 31, стор. 249).

Викриши властиві буржуазній системі виховання пороки, показавши корінь недоліків старої школи, всієї буржуазної науки і культури, Ленін у той же час рішуче засудив нігілістичне заперечення культурної спадщини минулого.

Ленін поставив завдання — відібрати все цінне, корисне, що було в старій школі, і використати для освіти молодого покоління, будувати нову соціалістичну культуру, спираючись на досягнення світової культури. Ленін явна молоді бережливо відноситися до культурних цінностей, створених людством.

Тоді існувала теія пролеткультури. І теоретик О. О. Богданов і інші заперечували цю цінне в культурі минулого. Вони закликали будувати нову пролетарську культуру на тому місці. Пролеткультівці виланули і на частину комсомольського активу.

Зараз негативного впливу пролеткультівців на молоді була реальною, тому Ленін в своїй промові на III з'їзді РКСМ спеціально зупинився на цій проблемі.

Він подав вищівій критиці нігілістичні ідеї пролеткультівців. Ленін говорив: «Пролетарська культура не є культура людей, які невідомо звідки, не в шкідлих людях, які називають себе спеціалістами по пролетарській культурі. Це все шкідлива нісенітниця. Пролетарська культура повинна стати законкретним розвитком тих запасів знання, які людство виробило під гнітом капіталістичного суспільства, поміщицького суспільства, чиновницького суспільства». (В. І. Ленін, Твори, 1955, т. 31, стор. 251).

У промові на III з'їзді РКСМ Ленін звернувся до молоді з закликом оволодіти скарбницею світової літератури, оволодіти знаннями, набутими попередніми поколіннями. Без цього, підкреслював він, не можна засвоїти теорії наукового комунізму, не можна стати активними і корисними будівниками нового суспільства. Обгрунтовуючи свій заклик, Ленін вказав для молоді, що саме марксистське вчення з'явилось як пряме і безпосереднє продовження розвитку науки про природу і суспільство. Теорія наукового комунізму, не раз підкреслював Ілліч, спирається на міцний фундамент людських знань, набутих попередніми поколіннями. Ленін у своїй промові сформулював висновок, який має величезне теоретичне і практичне значення: «Комуністом стати можна тільки тоді, коли збагатити свою пам'ять знаннями всіх тих багатств, які виробило людство». (В. І. Ленін, Твори, 1955, т. 31, стор. 251).

Ленін не терпів верхоглядства і попереджував молоді, якщо вона бажає стати активним будівником комуністичного суспільства, то повинна мати для цього «сучасну освіту», добре знати основи наук і вміти ці знання застосувати на практиці.

Стара система навчання і виховання, була падкована від буржуазного суспільства, була непридатна для підготовки будівників комунізму. Ленін поставив завдання не тільки зміняти зміст навчання молоді, але й весь характер освіти. Він говорив, що не можна відірвати навчання, виховання і освіти від життя, від боротьби, від праці. Він підкреслив, що радянська школа повинна давати молоді не тільки основи знань, але й озброювати вмінь.

Для багатьох енергобудов країни такі залізобетонні конструкції як вежі, ванни, різні види колонн виготовляються на Світловодському заводі виробничого об'єднання «Дніпроенергобудіндустрія». На всіх ділянках тут з ентузіазмом трудяться комсомольці.

На фото: кращі молоді електроварники електродеху (зліва направо) Володимир Шилов, Людмила Бриль, Петро Терент'єв.

Фото Ю. ЛІВАШНИКОВА.

МАРШРУТАМИ ДРУЖБИ

— Ну й дівчата у нас! — захоплено признає після концерту хтось з приїжджих. — І не помітив, як вечір пролетів.

Що ж, митрофанівцям не звикати до такої оцінки виступів їх самодіяльних артистів. Скільки разів полонили вони трударів задушевними піснями, іскрометними танцями й веселим гумором. І не лише свого, а й сусідніх сіл та районів. Буває, спостерігаючи за елегантно зодягненими дівчатами й юнаками, глядач робить висновок, що перед ним якийсь професійний колектив. І доводиться пояснювати, що Рая Зануда, Марія Антоюк, Валентина Повалатій, Надія Дівченко та її сестра Марія з ансамблем «Пролісок» ца-

вчаються у школі. Що солісти Люба Горінчай та Федір Григор'єв трудяться у колгоспі, а Ніна Волгіна працює в магазині.

Упевнившись у цьому, глядач поглядає уже здивовано, а після концерту поспішає з запитанням: — І як вам удалося отак?

У Юліана Ваховського, художнього керівника колективу, подібні нарікання викликають сорозу невдоволення. Бо він твердо переконаний, що молодь, котра захоплюється мистецтвом, а єсиди. Потрібні лиш ентузіазм, щоб організувати її.

У самій Митрофанівці їх не бракує. А найпершим зарекомендували себе голова правління П. І. Момот та секретар парткому В. П. Педяга. Пригадай хоч організацію ансамблю. То була гаряча пора: і суперечки, і невирішені проблеми. Бо багато чого не вистачало, багато що доводилося розпочинати заново. Культармії сміливо йшли тоді за допомогою до своїх старших дру-

зів. І підтримку, бодай моральну, отримували завжди. Інструменти потрібні? Будуть. Костюми? Теж допоможуть. Бо тут усвідомили, що безкорисна, служлива мистецтва — річ прекрасна. А тому ентузіазм мав не обмежене право на увагу і підтримку.

Правда, у таких випадках і перед молоддю ставилися відповідні вимоги. Відпустити раніше з роботи на пенетивно можна, придати необхідне для ансамблю також у наших силах, але й не доведеться людям, що не подаремно, Ми то віримо, мовляв, але хай і ті переконаються.

Умови, звичайно, нелегкі. І строки обмежені. Адже наступала весна, а з нею огляди, виїзди агіт-культурбригад. Дехто не витримує. Та в липні повсякденних справ сформувався якраз основний кістяк колективу.

А попереду в самодіяльних митців нові зустрічі. Бо митрофанівці — жадані гості у кожному селі.

М. РАКІТІН.

Новгородківський район.

Усміхнена, привітна, авічлива. Це і є класкер Валентина Гржова. Вона завжди прислухається до вимог покупців: одному гарну книжку допоможе вибрати, іншому щось свіженьке запропонує прочитати.

Фото Г. ТОЛОКА.

ням працювати і боротися за комунізм. Школа повинна сприяти виробленню у молоді комуністичних поглядів. Для боротьби за комунізм, попереджував Ленін, потрібні не тільки освічені люди, а пристрасні, свідомі борці, змілі працівники.

В промові на III з'їзді комсомолу Ленін досить яскраво визначив мету комуністичного виховання молоді. Він говорив: «Треба, щоб уся справа виховання, освіти і навчання сучасної молоді була виконана в ній комуністичної моралі». (В. І. Ленін, Твори, 1953, т. 31, стор. 254).

Ленін піддав нищівній критиці буржуазну моральність, показав її дикемірність і розділений вплив на людину.

Ленін показав органічний зв'язок розумового, морального і фізичного виховання. Він у декількох словах визначив, чим повинна займатися молодь, щоб вирости фізично і морально здоровою. Молодь повинна бути життєрадісною, бадьорою, а для цього необхідні різноманітні заняття: і наукою, і громадською діяльністю, і мистецтвом, і спортом. В. І. Ленін радив розвивати різноманітність духовних інтересів у юнаків і дівчат, будити жаждою до вишуканості, пошуку і подвигу.

Особливе значення надавав Володимир Ілліч вихованню у молоді самовладання, дисципліни, організованості. Ілліч не терпів розпушеності, розхлябаності, невириманості, він вважав їх серйозними моральними і політичними падами. Ще в 1918 році, незадовго після перемоги Великої Жовтневої соціалістичної революції, Ілліч попереджував, або ми виможемо суворої дисципліни в усіх трудящих, або ми загинемо.

Попередження Леніна, що без згуртованості, організованості, дисципліни не можна навіть закріпити перемогу соціалістичної революції, не те, щоб побудувати соціалізм, мало важливе практичне значення для комсомолу. В 1919—20 роках у комсомол пролинали дрібно-буржуазні елементи, які знаходилися під впливом троцькізму, деїстиці й інших антипартійних угруповань. Вони розхитували дисципліну в комсомолі, намагалися створити фракції і угруповання в його рядах, нав'язували шкідливі в тих умовах дискусії. Демагоги, фразери, брехуни, кар'єристи, зазвичай, складали в комсомолі незначну кількість, але вони могли завдати шкоди, поширюючи напівнаархичні погляди з питань дисципліни й організованості. Такі спроби мали місце в 1919—20 роках.

Ленін допоміг III з'їзду РКМ уникнути пустих дискусій і фракційної боротьби, обгрунтувавши в своїй промові необхідність організованості, свідомості і дисципліни в рядах комсомолу.

В промові Леніна дано яскраву й чітку відповідь на всі найважливіші питання життя, освіти і виховання радянської молоді. Ленін обгрунтував вирішальну роль праці в комуністичному вихованні молоді. Він говорив: «Тільки в праці разом з робітниками і селянами можна стати справжніми комуністами». (В. І. Ленін, Твори, 1953, т. 31, стор. 261).

Ще в статті «Великий почин», присвяченій комуністичним суботникам, Володимир Ілліч підкреслював, що комунізм починається там, де з'являється самовіддана, яка переставляє важку працю, турботу ридових робітників про збільшення продуктивності праці і охорони суспільної власності. «Комунізм є вища, проти капіталістичної, продуктивності праці збройовілля, свідомі, об'єднані робітники, що використовують передову техніку». (В. І. Ленін, Твори, 1953, т. 29, стор. 330). Отже, залучення до праці всіх здатних трудящих, шоденна турбота про зростання продуктивності праці — це найважливіші завдання організації будівництва комуністичного суспільства.

В своїй промові на III з'їзді комсомолу Ленін вказував на необхідність добиватися, щоб молодь не тільки росла освіченою, але й зміла трудитися, не боялась праці, була готовою виконати будь-яку роботу, розкладаючи її як практичну участь в будівництві комунізму... «Треба, щоб Комуністична Спілка Молоді виконувала всілякі молоді роки у свідомій і дисциплінованій праці». (В. І. Ленін, Твори, 1953, т. 31, стор. 262).

Ленін багато разів вказував на те, що перше до комунізму матеріальні тільки тоді, коли — творець всіх матеріальних і культурних благ — перетворюється в найпершу життєву потребу людей. Самодіяльно це не настане. В промові «Завдання спілок молоді» він визначив, що завданням спілок молоді в визначенні виконання громадського обов'язку — завдання дуже важке і вирішити його тільки з допомогою книг і навчання не можна. «Відразу спільної праці не створити. Цього бути не може. Це з праці не падає. Це треба заробити, вистраждати, створити. Це створюється в ході боротьби». (В. І. Ленін, Твори, 1953, т. 31, стор. 250).

У промові на III з'їзді комсомолу Ілліч декілька разів підкреслював необхідність поєднання навчання молоді з громадською корисною працею. Він вказав комсомолу і молоді конкретні шляхи залучення молоді до такої праці, порадив для комсомолу взяти шефст-

во над приміськими городами і залучити до роботи на них молодь, організувати похід за чистоту та інше. Ленін говорив, що покоління, яке буде жити в комуністичному суспільстві повинно всі завдання свого навчання ставити так, щоб кожного дня в першому-ліпшому селі, в першому-ліпшому місті молодь розв'язувала практично те або інше завдання спільної праці, нехай найменше, нехай найпростіше. В міру того, як це відбуватиметься в кожному селі, в міру того, як розвиватиметься комуністичне змагання, в міру того, як молодь доводитиме, що вона зміє об'єднати свою працю, — в міру цього успіху комуністичного будівництва буде забезпечений». (В. І. Ленін, Твори, 1953, т. 31, стор. 263).

Значну частину своєї промови В. І. Ленін присвятив висвітленню ролі і місця комсомолу в боротьбі за комунізм. Він назвав комсомол помічником партії в комуністичному будівництві і вихованні молоді.

Комсомол повинен виховувати активних будівників комунізму, для цього треба організувати роботу так, щоб його члени і широкі маси молоді, визнавши в комсомольцях своїх ватажків, навчаючись, організовуючись, згуртовуючись, борючись, виконували в дусі комунізму. Чим ширший буде зв'язок комсомолу з масами молоді, тим більшу роль зіграє комсомол, як помічник партії у вихованні молоді.

Він повинен бути передовим її загonom. Тоді молодь йде за комсомолом і запобігуючи мрією кожного юнака і дівчини буде — вступити до його лав. Ленін вказував, що для цього потрібно. Він говорив на з'їзді: «Спілка Комуністичної Молоді повинна бути ударною групою, яка в усякій роботі подає свою допомогу, проявляє свою ініціативу, свій почин. Спілка повинна бути такою, щоб кожний робітник бачив у ній людей, вчених, яких, можливо, йому незрозуміло, вступити яких він відразу може, і не повірить, але на жовтій роботі яких, на їх діяльності він бачив би, що це дійсно ті люди, які показують йому вірний шлях». (В. І. Ленін, Твори, 1953, т. 31, стор. 261).

Вказівка Леніна на масовий характер комсомолу зіграла вирішальну роль у перебудові всієї організації і масово-політичної роботи РКМ. На III з'їзді комсомолу Ленін не тільки дав відповідь на конкретні питання життя і роботи комсомолу, але фактично викавав і обгрунтував програму комсомолу.

Радянська молодь сприйняла промову Леніна «Завдання спілок молоді» як програму боротьби за комунізм. Промова Леніна на III з'їзді стала керівництвом не тільки для комсомолу, а й для Комуністичної партії. Партія, організовуючи багатосторонню виховну роботу в країні, постійно спирається на ленінську програму комуністичного виховання, як на теоретичну основу і практичне керівництво. Всі рішення партії про комсомол, вся практична робота партійних організацій по керівництву комсомольськими організаціями проінтита ленінськими ідеями, викладеними в Історичній промові «Завдання спілок молоді».

Історичне значення промови Леніна «Завдання спілок молоді» величезне. Це найбільш поширена із всіх ленінських праць. Тільки в СРСР вона видавалася близько 500 разів на 59 мовах народів Радянського Союзу і 15 мовах народів інших країн. Загальний тираж її перших 17 мільйонів примірників. Характерно, що «Завдання спілок молоді» — перший твір Леніна, виданий на узбекській, киргизській і інших мовах народів СРСР. Це перший ленінський твір, виданий у Монголії.

Промова Леніна «Завдання спілок молоді» мав величезне міжнародне значення. Сам Ілліч вказував, що він визначав не тільки завдання комсомолу, а Спілок Молоді в будівній соціалістичній республіці. Він так сказав: «Товариші, мені хотілося б сьогодні поговорити на тему про те, як основні завдання Спілки Комуністичної Молоді в зв'язку з цим — якими повинні бути організації молоді в соціалістичній республіці взагалі». (В. І. Ленін, Твори, 1953, т. 31, стор. 247).

А. ЖУРОВ.

Стенограма лекції, прочитаної професором кафедри історії КПРС Білоруського державного університету Журован А. Е. на республіканському семінарі молодих лекторів 6 липня 1970 року в місті Ташкенті, подана із значними скороченнями.

З веселих, голосистих дівчат складається вокальний ансамбль Новоархангельського району ого Будинку культури.

Фото А. БУДУЛАТЬЄВА.

ДУМКИ, ВІДГУКИ, РЕЦЕНЗІЇ

В ІСТОРІЇ людства не було війни, рівної за масштабами Великої Вітчизняної війни Радянського Союзу. Ця війна і ночей продовжувалася смертельний двобій соціалізму з ударною силою імперіалізму — фашистською Німеччиною.

Перемога СРСР і його Збройних Сил над фашизмом зіграла вирішальну роль у визволенні від гітлерівського рабства народів Європи, відкрила їм шлях до демократії і соціалізму, різко змінила на користь соціалізму співвідношення сил на міжнародній арені. Ця перемога ще раз показала, що у світі немає сил, які б могли перемогти збільшений від глти капіталу народ; вона — грізна пересторога сучасним імперіалістичним агресорам, суворий і пам'ятний урок історії.

За післявоєнний період у СРСР опубліковано обширну літературу, присвячену тим воєнним рокам. Значна робота проводиться радянськими істориками по випненню вкдаду в боротьбу проти німецького фашизму окремих республік і областей.

Українські історики вже створили ряд важливих праць про Велику Вітчизняну війну. Нещодавно її аітосні поповнилися монографією кандидата історичних наук, старшого наукового співробітника Інституту історії АН УРСР М. В. Ковалія «Вє — для перемоги. Подвиг трудящих України у Великій Вітчизняній війні 1941—1945 рр.», яка вийшла в світ у видавничстві «Наукова думка» і присвячена 25-річчю Перемоги Радянського Союзу над фашистською Німеччиною. Монографія є першою спробою в радянській історіографії в узагальненому і стислому вигляді висвітлити ратний і трудовий вклад Української РСР у перемогу над німецьким фашизмом.

Написана монографія на базі історичної і мемуарної літератури з залученням значної кількості нових архівних матеріалів, які вперше введєні у науковий обіг. Автор обрав проблемно-хронологічний принцип викладу матеріалу, його роздуми й оцінки підкріплюються з марксистсько-ленінських позицій ґрунтовними узагальнюючими даними.

Монографія М. В. Ковалія складається з перед мови, трьох розділів та висновків. Відкривається книга короткою, але змістовною передмовою. У першому розділі автор показав ратний подвиг українського народу на фронтах вкдаду пашої республіки у зміцненні обороноздатності Збройних Сил СРСР.

Двічі за пастоліття над Україною пролієся ураган світового воєн. Українська РСР була однією з перших Радянських республік, на яку обрушився жорстокий удар озвірялого фашизму, протгом майже усієї війни вона була ареною запеклих битв величезних армій.

На численних прикладах автор показує масовий героїзм захисників Батьківщини, називає багато раніше невідомих патріотів, переконливо доводить, що в умовах соціалізму нерозривна єдність армії і трудящих, ратний героїзм не тільки воїнів, а й усього населення стає закономірним явищем, а зміцнення єдності фронту і тилу — один з найпереконливіших доказів всенародного характеру Великої Вітчизняної війни. Партійні організації України направили в діючу армію понад 240 тисяч (із загальної доповнені кількості 565 тисяч) комуністів і понад мільйон комсомольців. За всю війну до Збройних Сил СРСР було призвано 4,5 мільйона жителів України.

1418 ВОГНЕННИХ ДНІВ

Багато цікавого, захоплюючого і в розповіді автора про всенародний рух за створення фонду оборони, шефство радянських трудящих над фронтовиками, їх сім'ями, військовими госпіталами, про участь працівників науки і культури в діючій армії.

Другий розділ монографії, присвячений боротьбі радянських людей в тилу ворога. Автор яскраво показує, як з перших днів війни на залик Комуністичної партії на тимчасово окупованій території Радянської України розгорілося й поширилося подвиги усіх форм народного опору німецько-фашистським загарбникам: дії збройних партизанських формувань, діяльність комуністичного підпілля, масовий саботаж заходів окупантів. Про розмах всенародної боротьби красномовно свідчить хоча б те, що протягом 1941—1944 рр. у 18 областях республіки діяло 22 підпілляних обласних комітети КП(б) України, 13 великих підпілляних центрів, а також близько 200 міських комітє і райкомів партії. У різні періоди тут діяло 12 підпілляних обкомів, 264 міських і райкомів ЛКСМУ. Проти ворога боролись тисячі пізлових комуністичних організацій і груп, у яких налічувалось понад сто тисяч комуністів, комсомольців та безпартійних. Протягом цього періоду в тилу ворога діяла велика партизанська армія — 65 з'єднань, тисячі загонів і груп, у яких билося півмільйона народних месників.

В третьому розділі автор емальовує грандіозний трудовий

героїзм робітників, колгоспників та інтелігенції УРСР в перемозі над гітлерівською Німеччиною, розкриває величезний творчий ентузіазм і виняткову настійливість українського народу, який при допомозі братніх народів Радянського Союзу відбудував народне господарство республіки. Наприклад, лише в 1941—1945 рр. сільське господарство УРСР одержало від братніх народів 13 тисяч тракторів, понад 7 тисяч вантажних автомашин, понад тисячу комбайнів, 300 тисяч коней, 282 тисячі голів великої рогатої худоби, 17,8 тисячі свиней, 504 тисячі овець і кіз. Вузи і школи братніх республік передавали вузам і школам будівельні матеріали, лабораторне обладнання тощо. По всій країні проходила кампанія по збиранню книжок для бібліотек визволених районів республіки. На 1 січня 1944 року було зібрано і відправлено на Україну понад 4 мільйони книг. Не було на Україні області, великого міста, над відривненням яких не фефтували трудящі братніх республік.

Значне місце в монографії відведено показові ратничої організаторської роботи Комуністичної партії, ЦК і ЦК КП(б) України по переведенню у найкоротші строки народного господарства на воєнний лад, по мобілізації усіх трудящих на забезпечення фронту всім необхідним, організації всенародної боротьби у ворожому тилу. Широко розповідається про величезну допомогу, подану ЦК нашої партії, урядом СРСР трудящим України у період вкдаду і евакуації, у визволенні республіки від німецько-фашистських окупантів та відбудові промисловості, сільського господарства, міст, сіл, закладів культури.

В кінці вміщено ряд фотографій і ілюстрацій.

Мова монографії чітка, образна, текст легко сприймається читачем. Праця М. В. Ковалія — вдала спроба узагальнити і синтезувати невичерпний матеріал з історії Великої Вітчизняної війни.

Слід вітати появу монографії М. В. Ковалія, яка правдиво і яскраво висвітлює одну з найважливіших героїчних сторінок в історії українського народу.

Монографія, безумовно, запікаєть науковців, викладачів вузів, технікумів, шкіл, студентів і учнів, пропалагандистів, всіх, хто вивчає і шанує історію Великої Вітчизняної війни. Вона стане у великій пригоді кіроградцям, які знайдуть тут також матеріал про ратний і трудовий подвиг трудящих нашої області у ті далекі грізні роки найважливішого випробування.

В. БРАНЦЬКИЙ, викладач Кіровоградського державного педагогічного інституту імені О. С. Пушкіна.

ОРГАНІЗАЦІЯ ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЙ — 25 РОКІВ

Організація Об'єднаних Націй минуло 25 років. В складному сучасному світі цьому важливому міжнародному форуму довелось пройти важкий шлях, щоб стати інструментом миру і співробітництва націй.

У Сан-Франциско 26 червня 1945 року був підписаний Статут ООН, який набрав сили 24 жовтня цього ж року, коли він був ратифікований великими державами і схвалений парламентами більшості країн — засновників організації. Статут ООН — один із найважливіших, видатних документів сучасності. Його унікальність обумовлюється тим, що при розробці Статуту в результаті наполегливих зусиль Радянського Союзу і всіх миролюбивих сил вдалось добитися закріплення принципів рівності всіх держав, великих і малих, розвинутих і тих, що розвиваються. В Статуті ООН були закріплені ідеї рівності, суверенітету і свободи народів всього світу.

Організація Об'єднаних Націй була створена в той час, коли друга світова війна закінчилась повною поразкою фашистської Німеччини і мілітаристської Японії. За минуле з того часу чверть століття в світі відбулось багато важливих подій, що суттєво змінили життя земної кулі. На нашій планеті серйозно виростили сили миру, соціалізму і прогресу. Виникла і зміцнилась співдружність соціалістичних країн. Впали колоніальні імперії і на їх обломках виникли нові незалежні держави Азії, Африки і Латинської Америки.

Зараз молоді суверенні країни, вступивши в ООН, беруть активну участь у вирішенні багатьох питань на цьому міжнародному форумі. Із 126 держав — членів ООН більш ніж 80 — тих, що розвиваються. Їх вплив на хід міжнародних справ постійно росте. Разом з соціалістичними країнами, виступаючи проти політики війни, агресії і колоніального гніту, вони притримують сили миру, зміцнюють ООН, яка стає більш життєздатною і представницькою, хоча ще і не дійсно універсальною організацією.

При всіх різноманітності цілей і завдань ООН головним завжди залишається одне — «позбавити майбутню покоління від злигоднів війни, яка двічі в нашому житті принесла людству велике горе» (Статут ООН). Силами миру і прогресу до цього часу вдавалось припинити розв'язання світової ракетно-ядерної війни. В цьому є і заслуга ООН.

Все це говорить про те, що Організація Об'єднаних Націй необхідна всім народам, і перш за все тим країнам, які постійно змушені захищатись від посягань на їх національні інтереси, незалежність і суверенітет. Становище в світі було б небезпечним, якби ООН не існувала: адже вона дає можливість у терміновому порядку вжити заходів чи попередження конфліктів, які виникають.

Історія ООН показує, що Сполучені Штати і їх союзники по мілітаристських блоках весь час намагались використати цю організацію в своїх інтересах, в якості прикриття і засобу проведення агресивної політики, для придушення національно-визвольної руху народів, для жвавлення їх своєї волі. В ім'я цих недобрих цілей США й інші імперіалістичні держави не раз йшли на порушення Статуту ООН. Порушивши основні принципи і положення Статуту, США заради пошроби ввійти у В'єтнам, яка зараз поширюється на весь Індокитайський півострів, Явно при покровительстві Сполучених Штатів Ізраїль своєю експансіоністською політикою нагнітає напруженість на Близькому Сході. Тель-Авів досі відмовляється виконати вимоги резолюції ООН від 22 листопада 1967 року по Близькому Сходу. І в ці дні, коли намітились арабо-ізраїльські контакти при допомозі спеціального представника Генерального секретаря ООН Г. Яррінга, Ізраїль саботує досягнення мирного політичного врегулювання на Близькому Сході всупереч волі народів багатьох країн світу, зацікавлених у ліквідації всіх вогнищ збройних конфліктів.

Радянський Союз з перших днів створення Організації Об'єднаних Націй настійно і послідовно бореться за зміцнення цієї міжнародної організації, за підвищення її ефективності, за розвиток співробітництва між народами на рівноправній основі. Про це красномовно свідчать всі пропозиції Радянського Союзу, що виносились на розгляд Генеральної Асамблеї, всі діяльність радянської делегації в ООН. Історичне значення, наприклад, мала представлена Генеральній Асамблеї десять років тому «Декларація про надання незалежності колоніальним країнам і народам». Вона дала правове обґрунтування визвольній боротьбі пригноблених націй і гарантувала їм підтримку всесвітнього товариства вільних держав. З того часу народи багатьох колоніальних країн добились звільнення, а національно-визвольний рух набрав ще більшого розмаху. І тільки із-за перешкоди імперіалістичних держав мільйони людей ще не стали незалежними.

25-річний досвід ООН показав, що народи світу прагнуть до підвищення ефективності цього міжнародного форуму, до припинення холодної війни. Дотримання основних принципів ООН, чого постійно добивається Радянський Союз, може оздоровити міжнародну обстановку в інтересах всіх держав і народів. Тільки в такому випадку ООН виконає своє головне завдання, яке урочисто проголошено її творцями 25 років тому — «позбавити людство від злигоднів війни».

О. ЛНІЧКІН.
(ТАРС).

ФУТБОЛ

А СУПЕРНИК БУВ ГРІЗНИЙ

Цього матчу уболівальники «Зірки» чекали з неабияким хвилюванням. Адже суперник кировоградців (житомирський «Автомобіліст») за останні роки показави себе з найкращого боку: двічі перед цьогорічним чемпіонатом займали четверте місце в підгрупі, а нині досягли п'ятого шабля серед команд першої зо-

ни другої групи класу «А». Торік футболісти «Автомобіліста» і «Зірки» мали однакову кількість очок (по 51) і займали в турнірній таблиці відповідно четверте і п'яте місце. Минулого року наші футболісти на своєму полі взяли верх над «Автомобілістом» (2:1), а в Житомирі програли (1:4).

І ось знову випробування. Давні суперники, зустрівшись на стадіоні спортивного клубу «Зірка», одразу створили напружену, вже на п'ятий хвилини успіху добиваються гості. Вперед свою команду вивів форвард В. Білобородов. У другому таймі кордон воріт гостей діляч порушив Віктор Сучков. З рахунком 2:1 «Зірка» здобула важливу перемогу.

В. НЕЧИПОРЕНКО.

Тиха заводь.

Фото Г. ТОЛОКА.

НАША АДРЕСА І ТЕЛЕФОНИ

м. Кіровоград, вул. Луначарського, 36.
Телефони: відповідального секретаря — 2-45-35,
відділу військово-патріотичного виховання і спорту — 2-45-33, решти відділів — 2-45-36.

БК 01401.

Індекс 61197.

«МОЛОДОЙ КОМУНАР» орган Кіровоградського обкома ЛКСМУ г. Кіровоград.

Друкарня ім. Г. М. Дмитрова, обласного управління по пресі, м. Кіровоград, вул. Глінки, 2.

Зам. № 4724.

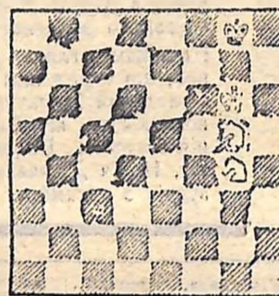
Тираж 49 200.

КЕРІВНИК КЛУБУ КАНДИДАТ У МАЙСТРИ СПОРТУ СРСР Г. ДУБІВКА.

УРОК № 3

МАТ ДВОМА ФІГУРАМИ

Ми пропонуємо цю тему як шахістам-любителям, так і спортсменам-розрядникам. Мат двома фігурами (коні) при правильному захисті поставити неможливо. Так у позиції на діаграмі

на 1. Кf6 — чорні продовжують

на 1... Кf8 2. Кf7 мат, а 1... Кf8, вивертаючись королем із небезпечного вугла.

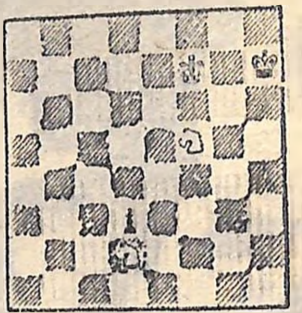
Якщо білі грають 1. Ке6, не випускаючи короля із вугла, то після 1... Кf8

мат все одно поставити не вдасться.

Для того, щоб поставити чорним мат при королі на «д8», білі повинні зуміти дати шах конем з поля f8, e7 або f6, а потім на хід Кf8 об'явити мат другим конем з поля f7. Цей хід, матуючий з поля f7, повинен контролювати поле f8, а тому він має бути розташований на полях d7, e8 або f6. Але якщо на хід Кf8 білі захочуть перевести коня на f7, то буде пат, так як чорний король не має ходів. Інша справа, якщо у чорних є пішак. В такому випадку пату не буде, і білі встигнуть поставити мат.

Теорія таких рідких захистів розроблена основоположником етюдної композиції А. Тройцьким.

Подивіться приклад, щоб зрозуміти як поставити мат, якщо король розташований у вуглі.

- 1. Ке4 f2
- 2. Кf6 Кf8
- 3. Ке7... (якби не було пішака у чорних, то був би пат, так як чорному королю нема ходів, але 3... d2Ф Чорні встигли провести ферзи, але одержують мат.
- 4. Кf8 мат

Пропонуємо читачам самостійно поставити мат чорному королю в такій позиції:

Білі — Кf7; Кf8; Ке4 (три фігури)
Чорні — Кf7; f7 (дві фігури).

Білі починають і виграють.

ПОКАЗУЄ КІРОВОГРАД

СЕРЕДА, 23 ВЕРЕСНЯ.
ПЕРША ПРОГРАМА. 11.00 — Телевісті. (К). 11.10 — Музичний телефільм «Далекохлібна сюїта». (К). 11.35 — Шкільний екран. Історія для учнів 7 класу. «Нові археологічні знахідки на території України». (К). 17.00 — Новини. (М). 17.10 — Для дітей. «Павлівські казки». (Кіровоград). 17.25 — Для школярів. «Творчість твоєї ровесниці». (К). 18.05 — «Плюс чотири пенсентри». (М). 18.20 — Наші оголошення. (Кіровоград). 18.25 — Рішення липнешого пленуму ЦК КПРС — у житті. «Село, п'ятирічка дев'ять». (Кіровоград). 18.50 — Українська кінопанорама. (К). 20.25 — Чемпіонат СРСР з хокея. «Хімік» (Воскресенськ) — «Спартак» (М). В перервах повні. (М). 21.15 «Палітра» (Львів). 21.45 — Танцює народна артистка Радянського Союзу М. Плісецька. (М). 23.30 — На Всесвітній шаховій олімпіаді. Щоденник. (М). 23.15 — Телевісті. (К).

ДРУГА ПРОГРАМА. 18.20 — Фестиваль юних. (Таллін). 18.50 — Художній фільм «Бумеранг». (Кіровоград).

ЧЕТВЕР, 24 ВЕРЕСНЯ.
ПЕРША ПРОГРАМА. 10.05 — Новини. (М). 10.15 — Художній фільм «Я вас люблю». (М). 11.40 — Для школярів. «Золота осінь «Нептуна». (М). 12.05 — Телевісті. (К). 12.15 — Художній фільм «Негасиме полум'я». І-серія. (Кіровоград). 16.45 — «До світ-

ла». (Львів). 17.15 — Самопідліт. (М). 18.00 — Назустріч XXIV з'їздові КПРС. «На шкільних широтах». (К). 18.30 — «Білі джерела наукового коломунізму». До 150-річчя з дня народження Ф. Енгельса. (М). 19.00 — Програма «Час». (М). 19.30 — Кольорове телебачення. Чемпіонат СРСР з футболу ЦСКА — «Динамо» (К). В перерві — телевісті. (К). 21.45 — «Сільські відноколи» — тележурнал. (Кіровоград). 22.30 Телефільм. (Кіровоград). 22.55 — Чемпіонат Європи з волейболу. СРСР — Угорщина. (М). 23.55—Телевісті. (К).

ДРУГА ПРОГРАМА. 20.00 — Телефільм «Пани Головлідові». І серія. (Кіровоград). 21.15 — Міжнародне життя. (К). 21.45 — Рішення липнешого пленуму ЦК КПРС — у житті. «Турботи хліборобів» (Ворошиловград). 22.00 — О. Купрін — «У цирку». Тележурнал. (М).

Т. в. о. редактора А. КРЯТЕНКО.

ОЛЕКСАНДРІЙСЬКЕ МІСЬКЕ ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНЕ УЧИЛИЩЕ № 5

проводить набір учнів на 1970—1971 навчальний рік з спеціальностей:

мулярі, теслярі, штукатурні-малючі, слюсарі-трубоукладачі, монтажники металоконструкцій і обладнання, столярі-теслярі.

До училища приймаються юнаки та дівчата віком 15—20 років з освітою 8—10 класів і демобілізовані воїни.

Строк навчання з освітою 10 класів один рік, з освітою 8 класів на спеціальності муляр і тесляр — один рік, решта — два роки.

Учні знаходяться на повному державному забезпеченні, інюгородані забезпечуються гуртожитком.

При бажанні учні можуть відвідувати загальноосвітню школу робітничої молоді (8—10 кл.).

Початок занять з 1-го жовтня 1970 року.

Вступникам в училище необхідно подати такі документи: заяву на ім'я директора, автобіографію, паспорт або свідоцтво про народження, документ про освіту, довідки з місця проживання та про склад сім'ї, характеристику з школи, фотографії.

Документи приймаються в канцелярії училища.

Адреса училища: Кіровоградська область, м. Олександрія, селище Дмитрово, вул. Трудрезервін, 23.

ДИРЕКЦІЯ.

Обласне управління кінофікації, дирекції районних кіномереж, кіно-театри

до 28 вересня ц.р. проводять набір юнаків і дівчат віком старше 16 років без екзаменів в Одеську Республіканську школу кіномеханіків. Строк навчання 11 місяців, стипендія 20 карбованців.

Для одержання направлення звертатися в обласне управління кінофікації за адресою: м. Кіровоград, вул. К. Маркса, 19.

Кіровоградське міське профтехучилище № 4

по підготовці кваліфікованих робітників з середньою освітою

оголошує додатковий набір учнів на 1970—1971 навчальний рік з таких спеціальностей:

формувальники машинного формування; слюсарі механоскладальних робіт; токарі; слюсарі-сантехніки; слюсарі-трубопровідники.

На спеціальність формувальники машинного формування (чоловіки) і слюсарі механоскладальних робіт (чоловіки і жінки) приймаються особи віком 15 — 17,5 років з освітою 8 — 10 класів. Строк навчання 1 рік.

На спеціальність токарі (жінки), слюсарі-сантехніки (чоловіки), слюсарі-трубопровідники (чоловіки) приймаються особи віком 15 — 18,5 років з освітою 8 — 10 класів. Строк навчання 2 роки. Для токарів з освітою 8 класів — строк навчання 3 роки.

Навчання в училищі безкоштовне. Всі учні забезпечуються триразовим харчуванням, обмундированням і спецодягом, а формувальники — обладнанням гуртожитком. Крім того, всі учні одержують 33 проценти від зарплати під час виробничої практики.

Після закінчення училища всі випускники одержують атестат з спеціальності, а учні з трьохрічним строком навчання — ще й атестат зрілості (в училищі вони набувають середню освіту). Учні, які закінчили училище з відзнакою, мають право для вступу до Інституту поза конкурсом.

Учні, які вступають до училища, повинні подати такі документи: заяву на ім'я директора; свідоцтво про освіту, характеристику із школи; свідоцтво про народження (шістьнадцятирічні — паспорт); медичну довідку про стан здоров'я; довідку квартального комітету або сільської Ради про місце проживання; автобіографію; довідку про склад сім'ї; шість фотокарток розміром 3x4 см.

Документи приймаються щоденно з 9 до 18 годнини. Адреса училища: м. Кіровоград, вул. Жовтневої революції, 90. Телефони 2-36-73 або 2-37-50.

ДИРЕКЦІЯ.